

Zarządzenie Nr 6
Rektora Politechniki Poznańskiej
z dnia 12 lutego 2020 r.
(RO/II/6/2020)

w sprawie organizacji kontroli zarządczej na Politechnice Poznańskiej

Na podstawie art. 23 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r., poz. 85), art. 69 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869, z późn. zm.) **zarządza się**, co następuje:

§ 1

Zarządzenie określa organizację oraz zasady funkcjonowania kontroli zarządczej oraz system zarządzania ryzykiem na Politechnice Poznańskiej.

§ 2

Użyte w Zarządzeniu określenia oznaczają:

- 1) Uczelnia – Politechnika Poznańska,
- 2) rektor – rektor Politechniki Poznańskiej,
- 3) ryzyko – możliwość wystąpienia zdarzenia o negatywnym wpływie na realizację zaplanowanych celów i zadań,
- 4) poziom ryzyka – iloczyn prawdopodobieństwa wystąpienia czynnika ryzyka oraz jego wpływu na realizację celów i zadań,
- 5) zarządzanie ryzykiem – proces identyfikacji, oceny i reakcji na ryzyko realizowany w celu ograniczenia ryzyka,
- 6) reakcja na ryzyko – działanie, które należy podjąć w celu zmniejszenia zidentyfikowanego ryzyka,
- 7) samoocena – proces dokonywania oceny kontroli zarządczej przez pracowników Uczelni.

§ 3

Cele kontroli zarządczej

1. Kontrolę zarządczą stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań Uczelni w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.
2. Celem kontroli zarządczej w Uczelni jest zapewnienie w szczególności:
 - zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
 - skuteczności i efektywności działania,
 - wiarygodności sprawozdań,
 - ochrony zasobów,
 - przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
 - efektywnego i skutecznego przepływu informacji,
 - zarządzania ryzykiem.

§ 4

Elementy systemu kontroli zarządczej

Na system kontroli zarządczej składają się następujące standardy:

- 1) środowisko wewnętrzne,
- 2) cele i zarządzanie ryzykiem,
- 3) mechanizmy kontroli,
- 4) informacja i komunikacja,
- 5) monitorowanie i ocena.

§ 5

Odpowiedzialność za system kontroli zarządczej

1. Za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej odpowiedzialny jest rektor.

2. Prorektorzy, kanclerz, kwesor oraz kierownicy jednostek organizacyjnych ponoszą odpowiedzialność za funkcjonowanie sprawnego systemu kontroli zarządczej w zakresie posiadanych kompetencji oraz realizowanych zadań.
3. Pracownicy Uczelni zobowiązani są do przekazywania swoim przełożonym informacji oraz uwag, które mogą mieć wpływ na ocenę i doskonalenie kontroli zarządczej.

§ 6

Koordinator kontroli zarządczej

1. Koordynator kontroli zarządczej jest organem doradczym i pomocniczym rektora w sprawowaniu kontroli zarządczej na Politechnice Poznańskiej.
2. Do zadań koordynatora kontroli zarządczej należy:
 - zapewnianie kompletności i zgodności z prawem dokumentacji systemu kontroli zarządczej na Uczelni,
 - bieżące informowanie rektora o stanie kontroli zarządczej na Uczelni,
 - przygotowanie projektu oświadczenia o stanie kontroli zarządczej dla rektora,
 - koordynowanie wewnętrznej sprawozdawczości z funkcjonowania kontroli zarządczej,
 - opracowywanie sprawozdań o stanie kontroli zarządczej na potrzeby instytucji zewnętrznych,
 - koordynowanie przebiegu procesu samooceny systemu kontroli zarządczej,
 - przekazywanie rektorowi wyników samooceny oraz propozycji usprawnień systemu kontroli zarządczej,
 - prowadzenie i bieżąca aktualizacja wykazu procedur kontroli zarządczej,
 - koordynowanie realizacji zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem i dokumentowanie procesu zarządzania ryzykiem,
 - współpraca z kierownikami komórek organizacyjnych Urzędu oraz doradztwo w sprawach dotyczących zasad funkcjonowania kontroli zarządczej.

§ 7

Zasady wyznaczania oraz monitorowania celów i zadań

1. Obowiązkiem jednostek organizacyjnych Uczelni jest wyznaczenie w rocznej perspektywie celów i zadań oraz monitorowanie ich realizacji.
2. Cele i zadania dla całej Uczelni wyznaczane są przez rektora w oparciu o zidentyfikowane cele jednostek organizacyjnych.
3. Określone w ramach systemu kontroli zarządczej cele i zadania powinny być:
 - istotne – ważne dla realizacji misji oraz podstawowych zadań Uczelni,
 - precyzyjne – formułowane w sposób zapewniający jednoznaczną interpretację,
 - spójne – zapewniające wzajemną zgodność,
 - realne – uwzględniające możliwość ich realizacji.

§ 8

Zasady i tryb określania mierników

1. Wszystkie wyznaczone w ramach systemu kontroli zarządczej cele i zadania mają przypisane mierniki, które określają ich wartość docelową.
2. Przypisane poszczególnym celom i zadaniom mierniki powinny być:
 - mierzalne – umożliwiające określenie stopnia realizacji celów i zadań oraz ich planowanych wartości,
 - określone w perspektywie roku, w którym dany cel lub zadanie ma być zrealizowane.
3. Mierniki mogą mieć wartość liczbową lub procentową.

§ 9

Zarządzanie ryzykiem

1. Celem zarządzania ryzykiem jest zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia przyjętych celów oraz zadań poprzez ograniczenie ryzyka oraz zabezpieczenie Uczelni przed jego negatywnymi skutkami.
2. Za zarządzanie ryzykiem na poziomie strategicznym odpowiada rektor.

3. Za zarządzanie ryzykiem na poziomie jednostek organizacyjnych odpowiadają ich kierownicy.
4. Proces zarządzania ryzykiem jest bezpośrednio powiązany z procesem wyznaczania oraz monitorowania celów i zadań.
5. Procedura zarządzania ryzykiem stanowi załącznik do Zarządzenia.

§ 10

Dokumentowanie procesu zarządzania ryzykiem

1. Osoby wymienione w § 5 zobowiązane są do corocznego identyfikowania ryzyk w odniesieniu do wskazanych celów i zadań.
2. Koordynator kontroli zarządczej na tej podstawie sporządza zbiorczy rejestr ryzyk i w terminie do 15 lutego przedstawia rektorowi raport roczny z zarządzania ryzykiem.

§ 11

Samooceńa kontroli zarządczej

1. Celem samooceny jest dokonanie analizy funkcjonowania kontroli zarządczej oraz wskazanie możliwości jego udoskonalenia i poprawy.
2. Wyznaczone przez rektora jednostki dokonują oceny samooceny kontroli zarządczej poprzez wypełnienie kwestionariusza stworzonego przez koordynatora kontroli zarządczej w terminie do końca stycznia.
3. Wyniki samooceny stanowią podstawę do opracowania oświadczenia kontroli zarządczej dla całej Uczelni.

§ 12

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej

1. Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej składane jest przez rektora.
2. Dokumentami stanowiącymi podstawę złożenia oświadczenia o stanie kontroli zarządczej mogą być między innymi wyniki:
 - kontroli wewnętrznych i zewnętrznych,
 - audytów wewnętrznych i zewnętrznych,
 - samooceny,
 - analizy ryzyka,
 - stopnia realizacji celów i zadań.
3. Rektor może zobowiązać podległe jednostki organizacyjne do złożenia częściowych oświadczeń o kontroli zarządczej w zakresie ich działalności.

§ 13

Traci moc Zarządzenie Nr 10 Rektora Politechniki Poznańskiej z dnia 28 marca 2013 r. (RO/III/10/2013) w sprawie organizacji kontroli zarządczej na Politechnice Poznańskiej i w jej jednostkach organizacyjnych.

§ 14

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor
Politechniki Poznańskiej

prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski

1. Jednostki organizacyjne Uczelni zgodnie z § 7 Zarządzenia wyznaczają cele i zadania do realizacji w trakcie roku kalendarzowego, wraz ze wskazaniem miernika i wartości docelowej – tabela nr 1.
2. Jednostki organizacyjne w stosunku do wyznaczonych celów i zadań wskazują kategorię oraz poziom ryzyka obliczony jako iloczyn jego wpływu oraz prawdopodobieństwo jego wystąpienia – tabela nr 1.
3. W przypadku wyniku wskazującego na ryzyko nieakceptowalne właściciel ryzyka (kierownik jednostki organizacyjnej) wskazuje sposób reakcji na ryzyko wraz z krótkim opisem.
4. Wyjaśnienia dotyczące wszystkich zagadnień w zakresie analizy ryzyka opisują tabele nr 2-6.

Tabela nr 1. Analiza ryzyka

Analiza ryzyka na rok								
Jednostka organizacyjna								
Cele	Zadania	Nazwa miernika	Wartość docelowa	Ryzyko (nazwa + kategoria ryzyka)	Wpływ (skala 1-5)	Prawdopodobieństwo (skala 1-5)	Poziom istotności	Rekcja na ryzyko

Poziom istotności – iloczyn wpływu i prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka

Tabela nr 2. Wpływ ryzyka na cele i zadania jednostki

Wpływ	Waga wpływu
Nieznaczny	1 (0-20%)
Mały	2 (21-40%)
Średni	3 (41-60%)
Poważny	4 (61-80%)
Bardzo poważny	5 (81-100 %)

Tabela nr 3. Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka

Prawdopodobieństwo	Waga prawdopodobieństwa
Rzadkie	1 (0-20%)
Mało prawdopodobne	2 (21-40%)
Średnie	3 (41-60%)
Prawdopodobne	4 (61-80%)
Prawie pewne	5 (81-100 %)

Tabela nr 4. Matryca analizy ryzyka

wpływ	5	10	15	20	25
	4	8	12	16	20
	3	6	9	12	15
	2	4	6	8	10
	1	2	3	4	5
	prawdopodobieństwo				

1. Ryzyko niskie – ryzyko akceptowalne, należy je monitorować oraz okresowo weryfikować mechanizmy zapobiegające jego zwiększeniu (punktacja w przedziale 1-4),
2. Ryzyko średnie – ryzyko nieakceptowane, należy je monitorować na bieżąco, może mieć znaczący wpływ na działalność Uczelni, wymaga podjęcia działań naprawczych (punktacja w przedziale 5-12),
3. Ryzyko wysokie – ryzyko nieakceptowane, wymaga natychmiastowej reakcji i podjęcia działań naprawczych, może stanowić poważne zagrożenie dla działalności Uczelni (punktacja powyżej 12).

Tabela nr 5. Reakcja na ryzyko

Reakcja na ryzyko	Charakterystyka
Tolerowanie	Brak działań, np. w przypadku gdy potencjalne korzyści są mniejsze niż koszt przeciwdziałania ryzyku.
Przeniesienie	Ograniczenie prawdopodobieństwa i wpływu poprzez przekazanie ryzyka lub jego części innemu podmiotowi, np. zlecenie czynności na zewnątrz.
Rezygnacja/wycofanie	Odejście od działań ryzykownych poprzez zakończenie realizacji danych zadań.
Działanie	Podjęcie działań mających na celu ograniczenie ryzyka do akceptowalnego.

Tabela nr 6. Kategorie ryzyka

Kategoria ryzyka	Opis kategorii ryzyka
Finansowe	Związane m.in. z wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem projektów, realizacją zamówień publicznych, odpowiedzialnością finansową.
Zasobów ludzkich	Związane m.in. z zatrudnianiem pracowników, ich kompetencjami, doświadczeniem, szkoleniami.
Zewnętrzne	Związane m.in. z obowiązującymi przepisami, preferencjami i oczekiwaniami klientów, działalnością organów nadzorczych i kontrolnych.
Operacyjne	Związane m.in. ze sposobem zarządzania Uczelnią, strukturą organizacyjną, przepływem informacji, nadzorem i kontrolą.